

عنوان مقاله:

تأملی در نموده‌های اندیشه افلاطون در باب چهارم مرزبان‌نامه

محل انتشار:

متن شناسی ادب فارسی، دوره 9، شماره 4 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:

شیرزاد طایفی - دانشیار زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران

سیدعلی هاشمیان بجنورد - دانشجوی دکتری زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

شباهت‌های فکری و نظری میان بزرگان اندیشه، همواره موضوع درخور توجهی برای پژوهشگران بوده است. علاقه‌مندان به این حوزه مطالعاتی، با بررسی‌های تطبیقی خود کوشیده‌اند بسیاری از تأثیر و تأثرهای جریان‌ساز در تاریخ اندیشه بشری را نمایان کنند. در این نوشتار اندیشه‌ها و آراء افلاطون در باب چهارم مرزبان‌نامه بازشناسی می‌شود؛ هم‌چنین باتکیه بر مطالعات کتابخانه‌ای و اسنادی و به روش تحلیل محتوا چشم‌اندازی کلی از آنها ارائه می‌گردد؛ سپس با بهره‌گیری از شیوه استقرایی، افزون‌بر بیان شواهدی از باب چهارم مرزبان‌نامه، شباهت‌های فکری مؤلف کتاب با افلاطون نمایان می‌شود. نکته درخور توجه این است که برای دست‌یابی به فهمی دقیق‌تر از آثار ماندگار ادبیات تعلیمی، باید با خاستگاه‌های فکری پدیدآورندگان این‌گونه متون آشنا شد. بازخوانی دقیق باب چهارم مرزبان‌نامه نشان می‌دهد که گویا نویسنده آن نیز مانند افلاطون بر آن است که تنها یک سکه حقیقی وجود دارد که باید همه چیز را با آن سنجید و آن معرفت است؛ تنها خردورزی است که آدمی را از دام اشتغال به جهان بی‌اعتبار محسوسات و فریفته‌شدن به وهم و خیال می‌تواند برهاند. همین نکات بن‌مایه اصلی فرضیه‌های تحقیق این جستار است. باید سؤالات تحقیق و فرضیه تحقیق بر همین مبنا شکل گیرد. پژوهش‌هایی از این دست، امکان فهم دقیق‌تری از آثار ارزشمند ادبی را فراهم می‌کند؛ هم‌چنین زمینه‌ای مناسب برای تعاملات فکری سازنده میان پژوهشگران ادب فارسی و فلسفه است.

کلمات کلیدی:

افلاطون، مرزبان‌نامه، خرد، معرفت، فلسفه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1182949>

